

padě, nebylo zajisté s to, by v celkovém poměru nabídky k poptávce přivodilo nějaký znatelný posun. Předpisy trestního práva důchodkového (§ 316 a 317 tr. z. důch.) a § 53 předpisu pro trafikanty ze dne 10. června 1911 č. 44.236, č. 104 věst. min. fin. nepřekážejí nikterak soudnímu potrestání takových jednání, která spadají pod pojem válečné lichvy, snad proto, že předmětem lichvy byl tabák. Neoprávněné obchodování tabákem je arci deliktem finančním, ježto porušuje finanční výsost státu, stává se však i trestným činem, podléhajícím právomoci obecných soudů trestních, jakmile poškozuje obecný zájem, který vyžaduje ochrany proti přílišnému využívání válečných poměrů. Činem obžalovaného byly porušeny dva různé, na sobě neodvislé právní statky, z nichž každý vyžaduje zákonné ochrany. Každé porušení o sobě podléhá samostatnému potrestání, upravenému zvláštními předpisy. Že tabák pak zásadně předmětem potřeby jest, toho nepopírá vlastně ani zmateční stížnost, k rozeznávání mezi tabákem tuzemským a cizozemským však nezavdává zákon o stihání válečné lichvy, jmenovitě vymezení pojmu předmětu potřeby v § 1 zákona toho, ani nejmenší příčiny. Neodůvodněna je konečně i poslední námitka, jakoby o pletichách nemohlo býti řeči proto, že není zjištěno, že by byl tabák prodán býval. Přechinu dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a nař. a to činu dokonatého dopouští se ten, kdo se pouští do pletich, jež jsou způsobilé stupňovati cenu předmětu. Byť se tedy také pletichy ve většině případů opravdu projevují na venek koupí pokud se týče prodejem předmětů potřeby, nemůže přece již vzhledem ke slovnímu znění zákonné definice pletich býti pochybnosti o tom, že pod pojem pletich a sice činu dokonatého spadá i takové jednání, které, zahrnujíc v sobě jinak všechny pojmové znaky pletich, směřuje k tomu, aby předmět, o který jde, prodán byl, jak je tomu dle zjištění nalézacího soudu v tomto případě.

Čís. 270.

Padělání a použití veřejné listiny (§ 199 lit. d) tr. z.) nemusí vycházeti od téže osoby. Jest však třeba shodné vůle obou osob, nesoucí se ku padělání, byť i úkon ten proveden byl manuálně pouze jednou z nich.

(Rozh. ze dne 30. září 1920, Kr. II. 260/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného, do rozsudku porotního soudu v Brně ze dne 7. srpna 1920, pokud jím byl uznán vinným zločinem podvodu dle §§ 197 a 199 d) tr. z.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného omezuje se toliko na výrok rozsudku, dle něhož uznán byl stěžovatel vinným zločinem podvodu dle §§ 197, 199 d) tr. z. a domáhá se, uplatňujíc důvod § 344 čís. 11 tr. ř. pouhého podřadění skutku jako přestupku podvodu pod trestní ustanovení § 461 tr. z. Stížnost má totiž odsouzení pro zločin podvodu dle shora uvedené

kvalifikace za právně mylné, poněvadž neshledává ve výroku poroty zjištění onu společnínost stěžovatele při padělání listiny samé, kterou zákon pro trestnost dle § 199 d) tr. z. předpokládá. Souhlasně s otázkou, porotci jednomyslně kladně zodpověděnou, zní totiž dotyčný odsuzující výrok rozsudku, že obžalovaný jest vinen, že dne 15. listopadu 1919, předloživ úřadujícímu pokladníku při osobní pokladně za souhlasu se spoluobžalovaným H. padělaný cestovní průkaz, pokladníka uvedl v omyl, by pro sebe a pro V-a vymámil volnou jízdu z Brna do Přerova, čímž železniční erár utrpěti měl škodu na majetku 200 K nepřevyšující, a ji též utrpěl. Zmateční stížnost popírá, že by pouhý souhlas s jednáním Vincence V-a znamenal již pachatelství neb účast vedle § 5 tr. z., rovněž jako neshledává v pouhém požadování volné jízdy pro V-a dorozumění s tímto. Zmateční stížnost nelze uznati odůvodněnou. Zločin podvodu dle § 199 d) tr. z. jest ovšem dokonán teprve použitím padělané veřejné listiny v úmyslu podvodném dle § 197 tr. z. Tím ospravedlněna jest též stylisace otázky, o níž stížnost má za to, že by zřejmě poukazovala na přestupek podvodu dle § 461 tr. z. Obojí činnost, padělání a použití padělané veřejné listiny nemusí vycházeti od osoby téže. Může proto rozloženo býti, což prakticky často ani jinak není možno, spáchání podvodu použitím padělané veřejné listiny mezi činnost osoby listinu padělající a osoby používající padělků za účelem podvodným. V takovém případě vyžadovati jest ovšem shodnou vůli obou stran, nesoucí se ku padělání, byť i úkon ten manuálně proveden byl pak jen jednou z nich. Tato shodná vůle zjištěna jest však ve výroku porotců zcela zřejmě slovy: »předloživ maršrutu Čeňkem V-em za souhlasu obžalovaného H-a padělanou,« neboť souhlas při padělání nemůže znamenati nic jiného než onu intelektuelní účast při padělatelské činnosti, která právě obě účastněné osoby činí spolupachateli. Žádal-li však stěžovatel za volnou jízdu pro sebe i V-a v domluvě s tímto, nač ovšem jednání to poukazuje, mohlo by míti snad význam pro zodpovědnost V-ovu. Pro zodpovědnost stěžovatelovu vedle § 199 d) tr. z. jest okolnost ta zcela bezvýznamu, jakmile je zjištěno, že měl na padělání samém podíl alespoň intelektuelně.

Čís. 271.

Ustanovení § 16 odstavec první lichevního zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. pojímá pod zákaz užití mimořádného práva zmírňovacího a přeměňovacího veškerá ustanovení všeobecného trestního zákona, jež by soudu umožnila zkrátiti trvání trestu pod sazbu, uvedenou v zákoně.

(Rozh. ze dne 2. října 1920, Kr I. 179/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství v Mostě do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Mostě ze dne 11. února 1920, jímž byl obžalovaný uznán vinným přečinem válečné lichvy dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919 čís. 568 sb. z. a n. zrušil rozsudek ve výroku o trestu jako zmatečný a vyměřil obžalovanému trest šesti měsíců tuhého vězení